

Studieprogramrapport 2019

Årlig evaluering av studieprogram

Studieprogrammet:	
Studieprogram:	Bachelor i Samfunnsøkonomi (B-ECON)
Programrådsleder:	Mette Wik
Fakultet:	Handelshøyskolen
Rapporten er behandlet i:	☐ Programrådet ☐ Fakultetets studieutvalg/utdanningsutvalg ☐ Fakultetsstyret
Eventuelle merknader:	Click or tap here to enter text.

Studieprogramrapportens datagrunnlag:

Angi de viktigste datakildene som er brukt i vurderingen av programmet.

Tableau
Rapporter og statistikk fra Felles studentsystem (FS)
NSDs Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)
Studiebarometer (NOKUT)
Trendence Graduate Barometer 2016
Tidligere studieprogramrapporter
Samordna opptak

Vurdering av kvaliteten i studieprogrammet:

Kvalitetsområder for vurdering (les om [NMBUs studiekvalitetsområder](#)):

- Inntak (Rekruttering, informasjon, opptak og mottak)
- Rammekvalitet (Det fysiske, organisatoriske og psykososiale læringsmiljøet og det faglige miljøet rundt utdanningene)
- Programdesign- og ledelse (Studiets faglige innhold, organisering og ledelse)
- Læring (Utdanningsfaglig kompetanse, lærings- og vurderingsformer, studentenes egeninnsats og andre forhold som bidrar til læring)
- Relevans (Utdanningens relevans for samfunnet, arbeidslivet og den langsiktige verdiskapningen)
- Læringsutbytte (Studentenes faglige prestasjoner, oppnådde læringsutbytte og progresjon)

Det er ikke nødvendig med en fullstendig rapportering på alle punkter. Programleder/-rådet vurderer hva som skal vektlegges på ut fra status for programmet.

Programdesign:

Bachelorgraden i samfunnsøkonomi (B-ECON) er bygget opp i samsvar med nasjonale og internasjonale standarder for bachelorgrader i samfunnsøkonomi. Studiet kvalifiserer for opptak til masterstudier i samfunnsøkonomi i Norge og internasjonalt. Studiet ved NMBU har sine komparative styrker i miljø-, ressurs- og energiøkonomi og i koblingen mot et bedriftsøkonomisk fagmiljø, samt i NMBUs øvrige fagportefølje. Det skjer kontinuerlige forbedringer og justeringer i programmet. Fra og med 2018 tilbød vi en egen profil i miljø-, ressurs- og energiøkonomi, og fra og med 2019 tilbyr vi i tillegg en profil i bedrift og næring. Studentene har også mulighet for å ta en bachelorgrad uten spesialisering og vi har fra og med 2019 laget et opplegg for de som ønsker å gå videre til en mastergrad i økonomi- og administrasjon. Studentene som starter i 2019 har to nye obligatoriske emner i sin studieplan (ECN204 – Innføring i adferdsøkonomi og BUS220 – Finansiering og investering).

I forbindelse med akkrediteringsprosessen Handelshøyskolen jobber med, har vi det siste året utviklet nye læringsutbyttebeskrivelser for alle studieprogrammene på Handelshøyskolen i tråd med vår nye visjon. Ifølge den nye læringsutbyttebeskrivelsen på B-ECON skal en kandidat som har fullført utdannelsen forventes å ha oppnådd følgende læringsutbytte:

1. Behersker grunnleggende samfunnsøkonomiske begreper og tenkemåter:

LO1.1	Har bred kunnskap om begreper og modeller innenfor mikro- og makroøkonomi, og kan redegjøre for grunnleggende teorier om hvordan økonomien fungerer.
LO1.2	Har grunnleggende kunnskap i matematikk, statistikk og økonometri og har forståelse for hvordan metodiske verktøy brukes i forbindelse med innhenting, organisering og analyse av data.
LO1.3	Har kunnskap om hvordan historiske og institusjonelle rammebetingelser påvirker økonomien.
LO1.5	Kan anvende samfunnsøkonomiske teorier, metoder og resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid på komplekse økonomiske problemer.

2. Kan anvende kunnskap fra andre fagområder

LO2.1	Kan finne fram til, vurdere og integrere relevant faglitteratur fra ulike fagfelt for å belyse samfunnsøkonomiske problemstillinger.
-------	--

3. Er i stand til å analysere komplekse samfunnsmessige problemer med bærekraft som et styrende prinsipp

LO3.1	Har kunnskap om bærekraftsbegrepet og FNs bærekraftsmål, sammenhengene mellom målene og kan drøfte hvordan målene kan nås.
LO3.2	Kan redegjøre for hvordan knappe ressurser kan brukes på en bærekraftig og effektiv måte som også ivaretar fordelingsmål.

LO3.3	Kan gjennomføre en samfunnsøkonomisk analyse der bærekraftig utvikling er et grunnleggende premiss.
4. Kan jobbe løsningsorientert og i grupper	
LO4.1	Kan planlegge og gjennomføre varierte arbeidsoppgaver og prosjekter som strekker seg over tid, alene og som deltaker i en gruppe, også i en flerfaglig arbeidskontekst.
LO4.2	Kan formidle og dele kunnskap om sentral teori, analyser, metodevalg, resultater og forutsetninger, både skriftlig og muntlig.
LO4.3	Har innsikt i miljømessige og etiske standarder, og er i stand til å handle i samsvar med disse.

I forbindelse med akkrediteringen har vi også kartlagt i hvilken grad de forskjellige obligatoriske emnene bidrar til oppnåelse av læringsmålene ovenfor. Se matrisen med oversikt over obligatoriske emner og læringsmålene [her](#). Matrisen viser at alle læringsmålene er dekket av minimum fire emner, men at det er stor variasjon i antall emner som er innom hvert av læringsmålene. Mens LO1.1 og LO4.1 dekkes av de fleste obligatoriske emner, er det relativt få emner som omhandler LO3.1 og LO4.3. Dette er imidlertid ikke et problem så lenge alle læringsutbyttene er dekket både i undervisning og i vurdering. I tillegg vil alle studentene ta enten en profil eller 50 valgfrie studiepoeng, som også vil være med å styrke læringsutbyttet.

Matrisen (andre kolonne) viser også at de fleste emnene fortsatt har tradisjonelle forelesninger, men at disse alltid er kombinert med andre læringsaktiviteter som øvinger, presentasjoner, gruppearbeid og case. I nesten alle emnene får studentene noe feedback på arbeidet de gjør i løpet av semesteret. Den vanligste vurderingsformen (tredje kolonne) er fortsatt skriftlig slutteksamen, men alle emner med skriftlig eksamen har også andre vurderingsformer/obligatoriske aktiviteter i løpet av semesteret (øvingsoppgaver, presentasjoner og/eller semesteroppgaver).

Når det gjelder beskrivelser av læringsutbyttet på de enkelte emnene i programmet, så er disse beskrivelsene generelt forbedret det siste året. De er likevel fortsatt av varierende kvalitet og omfang. I forbindelse med akkrediteringen jobber vi med å gjøre beskrivelsene mer utfyllende og i tråd med læringsutbyttebeskrivelsen for programmet, da det vil tydeliggjøre selve læringsutbyttet, samt forenkle sammenligning av emner og hvilke temaer som forskjellige vurderingsformer skal omfatte. Det vil også være enklere å få oversikt over i hvilken grad de forskjellige emnene bidrar til programmets læringsmål.

Ledelse av programmet:

Studieleder har ansvar for utvikling av programmenes innhold, profil, og sammensetning. Dette utviklingsarbeidet skal skje i samarbeid med dekanen og programlederne.

Dekan, studieleder, studieveiledere og programledere skal ta initiativ til endringer og forbedringer i fakultetets studieprogram og emnetilbud. Forslag til endringer i programstruktur og emnetilbud skal legges fram for de respektive programråd. Studieutvalget tar de endelige beslutninger om endringer i emne- og programporteføljen. Studieleder har ansvar for periodiske møter og oppfølging av emneevalueringer.

Programlederne rapporterer til studieleder. Programledere oppnevnes av dekan etter forslag fra studieleder.

Rollebeskrivelse programleder

Programleder skal aktivt bidra til studentenes sosiale og faglige læringsmiljø. Det inkluderer:

- a) Arrangere program møter for å drøfte studieprogrammene med studenter
- b) Arrangere faglige/sosiale seminarer om jobbmuligheter for studentene
- c) Være i kontinuerlig dialog med studentrepresentanter og tillitsvalgte om deres oppfatninger av studieprogrammet
- d) Delta i introduksjons- og avslutningsarrangementer for studieprogrammet

Programleder skal bidra til utvikling og forbedring av emner gjennom:

- a) Drøfte revideringer og utarbeidelse av emnebeskrivelser ved emnerevisjon
- b) Legge emneevalueringer frem til drøfting i programrådet
- c) Følge opp arbeidet med læringsmål og «samsvar» i emnene med emneansvarlige
- d) Ta initiativ og følge opp utvikling og nyskaping i emner og program

Programleder skal ha ansvar administrasjon av studieprogrammene gjennom:

- a) Innkalle til og lede programrådsmøtene i årshjulet. Innkalle dekan og studieleder til møtene
- b) Utarbeide en programrapport hver vår. Denne skal inneholde mål- og emnematrise for programmet, og forslag til tiltak for å lukke avvik mellom mål og tilbud/resultater (evt. endringer i mål, programstruktur og emnetilbud)
- c) Utarbeide studiekvalitetsrapport (høst)
- d) Etablere og drive eksternt råd («Advisory Board») med minst ett årlig møte

Mandat programråd (PR)

PR er et rådgivende organ som skal bidra til utvikling av programprofil, helhet, kvalitet og faglig innhold i studieprogrammet. PR skal rådggi programleder, studieleder og dekan i faglige saker som faller inn under rådets studieprogram og mandat. Programrådet skal møtes minst fire ganger årlig.

Sammensetning og oppnevning

Programrådet har følgende medlemmer:

- 1 programleder, utpekes av dekan etter forslag fra studieleder, normalt for en periode på 4 år. Dekan skal i samråd med studieleder evaluere programlederne årlig.
- 2 – 4 medlemmer fra fagansatte, utpekes av dekan etter forslag fra studieleder
- 1 student fra hvert årstrinn i programmene, og 1 vara for studentene, oppnevnt av Studentdemokratiet. Varastudent har møte- og talerett.
- 1 sekretær, utpekes blant studieveiledere av studieleder.
- Dekan og studieleder skal inviteres til møtene.
- Programleder kan invitere andre som kan bidra til å opplyse en sak til å delta på utvalgets møter.

Medlemmer oppnevnes for ett år av gangen. Perioden kan forlenges i den utstrekning det er enighet om det. PR utpeker stedfortreder for leder.

Programleder setter agenda for møtene. Sekretær har ansvar for å arrangere møter, sende innkallinger og skrive referat.

Programrådet er et kollegialt organ og skal samarbeide med fagmiljøet. Saker til studieutvalget fremmes gjennom studieleder.

Ansvar og oppgaveområder

Programrådet har ansvar for å drøfte og gi råd i følgende saker:

- Langsiktige planer for utvikling av programmet, forankret i Handelshøyskolens strategi
- Profil og sammensetning av emner i programmet
- Helhet og progresjon i emnesammensetningen i programmet
- Overordnede læringsmål for programmet, og emnenes bidrag til dette
- Sammenheng mellom undervisningsformer, eksamensformer og læringsmål
- Årlige program- og kvalitetsevalueringer og rapportering av disse. Disse skal behandles i undervisningsutvalget, og skal inngå i dettes årlige rapportering til fakultetsstyret.
- Kvalitet og innhold i alle emnebeskrivelser

PR skal legge planer for og ta initiativ til endringer i programstruktur, emner og programbeskrivelser, i samarbeid med undervisningsleder. Endringer i emner og programstruktur besluttes av dekan etter råd fra undervisningsutvalget.

Deltakere i PR 2018/19:

Mette Wik (programleder)
Arild Angelsen (ansatt)
Knut Einar Rosendahl (ansatt)
Roberto Garcia (ansatt)
Hedda Ringnes (student)
Maqdis Mahmoud Abdullah (student)
Benedikt Goodman (student)
Kateryna Krutskykh (sekretær)

Rekruttering og opptak:

Vurdering av søkergrunlaget og programmets bærekraft:

Antall plasser og førstevalgsøkere

	Studieplasser	Antall søkere	Antall 1. pri. søkere	Antall møtt
2015	25	541	45	31
2016	25	602	57	23
2017	25	426	30	20
2018	25	437	40	27
2019	26	495	31	26

Kilde: Samordna opptak

Søkertallet til B-ECON, som gikk betydelig ned fra 2016 til 2017, har gått noe opp igjen i 2018 og 2019. Samtidig var det en betydelig vekst i søkertallet fra 2012 til 2016. I 2010 (året vi ble Handelshøyskole) var det 282 søkere til B-ECON, mens i 2019 er tallet 495.

I 2017 ga vi tilbud til 44 studenter på bachelorprogrammet i samfunnsøkonomi, av disse møtte 20. I 2018 sendte tilbud til 58. Av disse takket 41 ja og 27 studenter har møtt. I 2019 sendte vi også 58 tilbud, der 33 svarte ja og 26 studenter møtte til studiestart. Av de 33 studentene som svarte ja, var det kun 9 studenter som hadde B-ECON på NMBU som førsteprioritet. Totalt møtte 26 studenter til studiestart i år. Av disse er det 8 studenter som hadde prioritert ØA foran samfunnsøkonomi, men som ikke kom inn på ØA på grunn av høyere inntakskrav. Vi forventer derfor at noen av disse

studentene kommer til å søke overgang til B-ØA etter hvert.

Bachelorprogram i samfunnsøkonomi tilbys også ved UiO, UiB, NTNU og UiT. 70 % av de som fikk tilbud om studieplass ved bachelorstudiet i samfunnsøkonomi ved NMBU i 2019 kommer fra fylkene Akershus, Oslo og Østfold, dvs. at Handelshøyskolen rekrutterer i hovedsak fra nærrområder og at UiO er vår viktigste konkurrent.

Poenggrenser for henholdsvis ordinær kvote og førstegangskvote

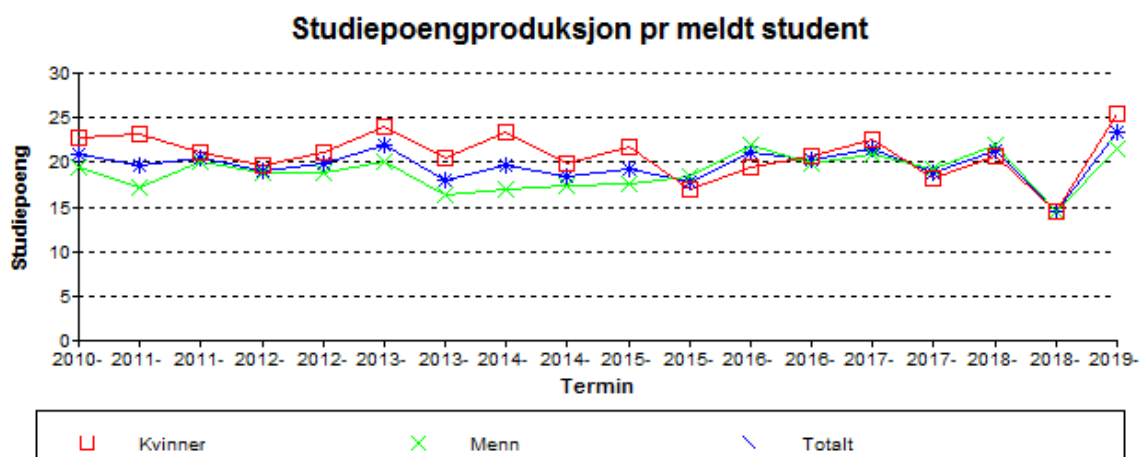
2015	41,8/46,9
2016	42,4/50,2
2017	42,4/50,2
2018	42,4/47,5
2019	42,0/46,8

Kilde: Samordna opptak

Poenggrensen for opptak har gått noe ned de siste årene. Poenggrensene for opptak til bachelor i samfunnsøkonomi ved NMBU er litt høyere for førstegangskvoten og litt lavere for ordinær kvote enn tilsvarende program ved UiB og NTNU, og klart lavere enn ved UiO.

Gjennomføring

Studiepoengproduksjon per meldt student for B-ECON (terminfordelt)

Figuren over viser at studiepoengproduksjonen per meldt student varierer over tid med et snitt på ca 20 studiepoeng per semester. Vi har ingen forklaring på hvorfor snittet lå på kun 15 poeng høsten 2018, men vi kan spekulere i at flere studenter enn vanlig meldte seg opp til eksamen uten å fullføre semesteret.

Gjennomføring iht. utdanningsplan (gjennomføringsprosent)

2014	2015	2016	2017	2018
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

75,8	79	82,6	83,5	67,8
------	----	------	------	------

Kilde: DBH

Vi ser også at antall studiepoeng som avlegges iht. planlagte studiepoeng i utdanningsplanen gikk opp i 2016 og 2017, men sank drastisk i 2018.

Hvis vi sammenligner gjennomføringsprosenten for bachelor i samfunnsøkonomi ved NMBU med tilsvarende studieprogrammer ved andre studiesteder i Norge, har vi tidligere år hatt en 10-20% høyere gjennomføringsprosent enn UiB, UiO, NTNU og UiT, mens vi i 2018 ligger lavere enn alle bortsett fra UiT.

Antall uteksaminerte kandidater

Startår	Startet	Antall fullførte	Frafall	Antall aktive
2012	30	11	19	0
2013	18	4	14	0
2014	33	17	15	1
2015	30	16	10	4
2016	20	4	9	7

Kilde: Felles Studentsystem (FS)

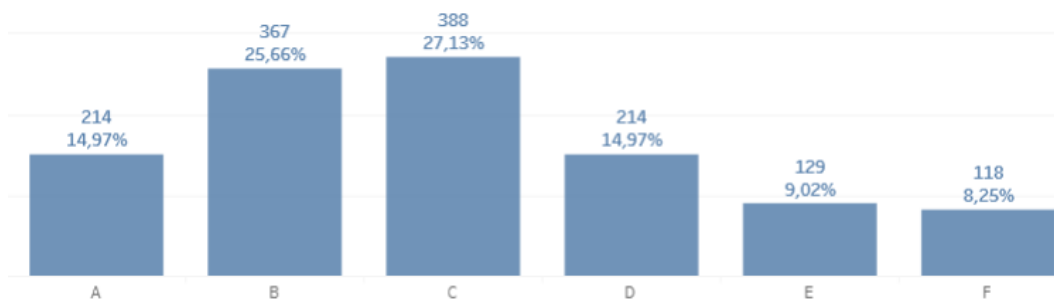
Vi ser at frafallet i løpet av studiet er forholdsvis stort, jf. tabellen over. Vi ser også at antall uteksaminerte har vært forholdsvis stabilt over tid, med unntak av de som startet i 2013. Både for 2012, 2013 og 2014 var det et stort antall som sluttet eller søkte overgang til andre studieprogram (de fleste til B-ØA). Vi tror det store frafallet i stor grad skyldes at mange av studentene i utgangspunktet ikke hadde samfunnsøkonomi som sin førsteprioritet og at de slutter eller melder overgang til andre studier når de finner ut at samfunnsøkonomi ikke var et studium for dem.

Det er fortsatt én student fra 2014 kullet som står oppført som aktiv. Denne studenten har ikke tatt studiepoeng i 2019 og er heller ikke oppmeldt til noen emner høsten 2019. Dermed blir studieplassen inndratt i løpet av høsten. Av de fire aktive studentene på 2015 kullet planlegger tre å bli ferdige våren 2020 og en blir ferdig høsten 2020. Det er fortsatt sju aktive studenter på 2016 kullet. Av disse planlegger fem å bli ferdige i høst og to skal bli ferdige våren 2020.

Faglige prestasjoner

Karakterer er en vanlig måte å bedømme kandidaters faglige prestasjoner. Karakterene gis i stor grad som en vurdering av en skriftlig eksamen ved emnets slutt, men kan også vurdere andre typer aktiviteter som midtsemestereksamener, semesteroppgaver, gruppeoppgaver, muntlige presentasjoner og case-studier. Figuren nedenfor viser karakterfordelingen til bachelorstudentene i samfunnsøkonomi i perioden 2015 til 2019. Det ble totalt gitt 1430 karakterer i denne perioden.

Karakterfordeling i perioden 2015 til 2019

Kilde: NMBU-prosjekt/SVP3/Karakterfordeling

Studentenes vurdering av programmet

Studiebarometer 2018 viser at studenter på B-ECON alt i alt er noe mer fornøyd enn studenter som tar tilsvarende studium ved andre læresteder i Norge. Mens helhetsvurderingen på de andre studiestedene i snitt ligger på 3,9, ligger det på 4,2 ved NMBU. Svarprosenten for vårt program var på 56%, noe som tilsier at resultatene bør være forholdsvis representative.

På de fem spesifikke kategoriene i figuren der vi har tall for vårt program kommer vi klart bedre ut sammenlignet med de andre på tilbakemeldinger, noe bedre på organisering og faglige ansattes forventninger til studentene, mens vi kommer omtrent likt på læringsmiljø og inspirasjon. Forskjellene er imidlertid ikke store. Karakterer som varierer mellom 3,5 og 4,2 tilsier også at det er klart rom for forbedringer.

Bemanning

B-ECON er et ganske lite studieprogram, som gjør at det er lett for studentene å holde kontakt med aktuelle forelesere. I tillegg er de fleste faglige ansatte som underviser i samfunnsøkonomi aktive forskere innenfor sitt fagfelt. Som et resultat av dette kan de bringe aktuelle temaer inn i undervisningen, slik at studentene kan få gode eksempler på hvordan teorier brukes i praksis. Undervisningspersonalet består av professorer og førsteamanuenser.

Infrastruktur

Studentundersøkelser, som har spørsmål om hvordan studentene vurderer studiestedets infrastruktur, viser at økonomistudentene ved NMBU er lite fornøyd med infrastrukturen og beliggenhet. I undersøkelsen «Trendence Graduate Barometer 2016» (som besvares av både bachelor- og masterstudenter) meldte studentene blant annet at den trådløse nettilgangen er dårlig, og at dette er et område som de vurderer som viktig for studiesituasjonen. Vi får også jevnlig tilbakemeldinger fra studenter om at det trådløse nettet er dårlig i undervisningslokalene i Tårnbygningen. Dette er forhold som fakultetsledelsen har meldt videre til IT-avdelingen ved NMBU flere ganger.

I samme undersøkelsen signaliserer studentene lav kvalitet på ressurser som tilbys av Biblioteket. Dette gjelder blant annet tilgjengelighet av litteratur, bøker til utlån og aktuelle publikasjoner.

I 2016 ble flere rom i 5. etasje i Tårnbygningen pusset opp, og som resultat av dette fikk studentene flere nye lesesalsplasser, grupperom og ny datasal. Også i 2019 har vi oppgradert fasilitetene i 5. etasje.

Faglig/sosialt miljø rundt læringen

Studentforeningen Samfunnsøkonomene arrangerer jevnlig lunsjmøter og pizzakvelder, som er møtearena for både bachelor og masterstudenter. Foreningen arrangerte også to forskjellige foredrag for alle samfunnsøkonomistudentene, ett med ekspedisjonssjefen i Finansdepartementet og et annet med Jan Bråten fra Statnett (i samarbeid med Rethinking Economics). De var også med på Kandidattreffet 2019 for alle samfunnsøkonomistudentene i Norge og arrangerte en bedriftspresentasjon med Grieg Investor. I tillegg hadde de presentasjoner for de nye bachelor- og masterstudentene og arrangerte et kræsjkurs i matematikk (ECN102).

Studentene driver også en egen *Rethinking Economics* studentforening ved NMBU. I året som har gått har de arrangert tre nettseminarer med live stream, en hyttetur for medlemmene og fire åpne foredrag med blant annet Jørgen Randers, Thorvald Grung Moe og Jan Bråten. Mange av medlemmene på NMBU deltok også på en to dagers konferanse på UiO arrangert av Rethinking Economics Norge.

I slutten av hvert studieår arrangerer Handelshøyskolen «Bacheloravslutning», som er et arrangement for siste års bachelorstudenter. Avslutningen av bachelorstudiet markeres med taler, utdeling av «bachelorhatten» til årets bachelorkandidater, utdeling av pris til beste bachelorstudent, fotografering og enkel servering. Handelshøyskolen legger merke til at flere og flere velger å delta på arrangementet og tror derfor at studentene setter pris på en slik markering.

Høsten 2018 arrangerte Handelshøyskolen en motivasjonskveld for alle samfunnsøkonomistudentene. Programmet bestod av presentasjoner fra tre tidligere studenter som er ute i jobb. Det møtte dessverre litt for få studenter til denne motivasjonskvelden som var en fin anledning for studentene til å bli bedre kjent med hverandre, få noen tips og inspirasjon og ikke minst få reelle eksempler på hvor man kan jobbe som samfunnsøkonom. Vi planlegger å ha et tilsvarende møte denne høsten også, og vil prøve å få flere studenter til å komme. Målet er å øke samholdet mellom alle studentene på B-ECON, og dermed også øke trivselen. Vi planlegger også faste møter hvert semester med studentene i de forskjellige årskullene. Se under fakultetets handlingsplan nedenfor.

Internasjonalisering.

I 2018 var 8 samfunnsøkonomistudenter på et halvt eller ett års utveksling i utlandet, enten via programmer som Erasmus+ og Nordplus, eller via avtaler som Handelshøyskolen har med universiteter i utlandet. Så langt i 2019 har fire studenter vært på utveksling. Handelshøyskolen har avtaler med flere titalls utenlandske universiteter. Det er ønskelig å gå gjennom disse avtalene og undersøke hvilke som er verdt å anbefale, og vurdere om vi skal inngå nye avtaler. Det er imidlertid usikkert om vi har ressurser til å prioritere dette arbeidet.

De fleste emner på B-ECON undervises på norsk, med noen unntak (ECN222, ECN230, ECN271, ECN280 og BUS180). Pensumlitteraturen på mange av emnene er på engelsk.

Status for tverrfaglighet i programmet

- Beskriv arbeidet for å øke tverrfaglighet
- Beskriv eventuelle hindringer for tverrfaglighet

Det er et uttalt mål å øke tverrfagligheten i programmet, både gjennom å samarbeide bedre på tvers av emner og fagområder og gjennom å gi studentene forståelse for- og erfaring med, at komplekse problemstillinger vanligvis krever tverrfaglige løsninger.

Vi har de siste to årene innført to nye emner i Globale utfordringer (ECN180 og BUS180) som alle våre bachelorstudenter må ta. Begge disse emnene tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål. I *ENC180 Globale utfordringer I. Økonomi og bærekraft* drøftes ulike tiltak som kan iverksettes for å nå de respektive bærekraftsmålene og det vektlegges særlig hvordan tiltak som kan bidra til å realisere ett mål samtidig kan bidra til å hemme eller fremme måloppnåelse på andre områder. Studentene lærer å se og vurdere kompleksitet og synergier vs. trade-offs mellom ulike bærekraftsmål. *BUS180 Globale utfordringer II. Dilemmaer og bedriftens muligheter* fokuserer på etiske dilemmaer og næringslivets muligheter til, og ansvar for, å bidra positivt i samfunnsutviklingen.

Fra og med 2019 har vi også laget en ny spesialisering i *bedrift og næring* der studentene tar flere økonomi- og administrasjonsfag. I tillegg har vi skissert et eget studieløp for studenter som ønsker å ta en bachelorgrad i samfunnsøkonomi med mulighet for direkte opptak til master i økonomi og administrasjon (siviløkonomi-studiet).

Nylig gjennomførte tiltak og effekten av disse:

Status og effekt av gjennomførte tiltak (oppfølging av handlingsplan fra fjorårets rapport og andre iverksatte tiltak inkludert oppfølging av undersøkelsen av studenters helse og trivsel, SHoT og HoT)

- Tiltak kun for programmet
- Tiltak i regi av hele fakultetet

Nylig gjennomførte tiltak:

Nytt emne i Globale utfordringer:

I 2018 innførte vi et nytt emne i globale utfordringer, økonomi og bærekraft (ECN180) for alle HHS bachelorstudenter første augustblokk. Emnet gir en innføring i FNs 17 bærekraftsmål og veklegger særlig kompleksitet og synergier versus trade-offs mellom de ulike bærekraftsmålene, samt hvordan økonomer kan bidra til å fremme en mer bærekraftig utvikling. Emnet ble meget godt mottatt blant studentene og videreføres i år.

Tettere oppfølging av førsteårsstudentene:

I 2018 ble innføringsemnet i samfunnsøkonomi (ECN100) gjort om til et eksklusivt emne for første års B-ECON studenter og det ble lagt større vekt på sosiale aktiviteter og klassesamhold, bl.a. gjennom en hyttetur, obligatoriske kollokvier og gruppearbeid og felles lunsjer. To studentassistenter fulgte også studentene tett i dette emnet. Dette førte til et bedre samhold i klassen enn tidligere år og det ser også ut til at vi har hatt et mindre frafall av studenter enn tidligere. Tiltaket vil videreføres i år.

Forbedre undervisnings- og læringsmåter:

Emneansvarlige oppfordres til variasjon i pedagogikk og vurderingsmetoder. Vi opplever at det skjer en sakte, men positiv, utvikling på dette området.

Gjennomgang og forbedring av læringsmål:

Som vi allerede har nevnt ovenfor har vi utviklet ny læringsutbyttebeskrivelse for B-ECON

Redusere strykprosenten i ECN102 (matematikk for økonomer)

Etter vesentlige endringer i ECN102 høsten 2018, med blant annet innføring av 10 obligatoriske innleveringsoppgaver, sank strykprosenten fra 26% til 18%.

Sosial utferd

Det var planlagt en tre dagers sosial utferd for alle samfunnsøkonomistudentene i regi av studentene med økonomisk støtte fra fakultetet. Det ble dessverre ingen ting av denne hytteturen på grunn av at ildsjelen ble syk.

Periodisk møte

I februar gjennomførte vi et første periodisk heldagsmøte med programråd, lærere og studenter der vi evaluerte alle obligatoriske emner og emnene i profilen i energi-, miljø- og ressursøkonomi. Dette ga programansvarlige og involverte lærere en mye bedre oversikt over innholdet i programmet, samt dets styrker og svakheter. Studentene var også veldig positive til denne muligheten til å kunne diskutere enkeltemner og program, samtidig som de fikk en større forståelse for programmets struktur, emneinnhold og læringsmetoder.

Bedre infrastruktur

HH-studentene har arbeids- og grupperom i 5. etasje i Tårnbygget. Fakultetet har siste studieår satt opp lydisolierende plater for å dempe støy, salgsmat med snacks og drikke og vannkran til å fylle opp vannflasker med filtrert, kaldt vann. Høsten 2019 kommer det nye møbler til fellesarealene.

Fakultetets handlingsplan med tiltak og ansvar for oppfølging:

Fakultetet/fagmiljøets innspill til tiltak for å øke kvaliteten i programmet

Spesiell oppmerksomhet på:

- Programspesifikke tiltak for økt gjennomføring
- Programspesifikke tiltak for økt internasjonalisering
- Programspesifikke tiltak for oppfølging av nasjonal og internasjonal undersøkelse av studenters helse og trivsel (SHoT, HoT)

Fakultetets handlingsplan med tiltak og ansvar for oppfølging:

Tiltak: Innføring av nytt emne i globale utfordringer II, dilemmaer og bedriftens muligheter (BUS180) for alle HHs bachelorstudenter andre augustblokk. Emnet tar utgangspunkt i virkelige scenarier (kasus) og fokuserer på etiske dilemmaer og næringslivets muligheter til, og ansvar for, å bidra positivt i samfunnsutviklingen. Det tar i første omgang utgangspunkt i utfordringer knyttet til bærekraft, herunder miljømessige, sosiale og økonomiske utfordringer. Dette emnet er en oppfølger til ECN180 Globale utfordringer I, som vi startet i 2018.

Ansvar for oppfølging: Dekan, undervisningsleder, emneansvarlig, undervisere.

Tiltak: Tettere oppfølging av bachelorstudentene. Første semester får førsteårsstudentene tett oppfølging i innføringsemnet ECN100 der det legges særlig vekt på sosiale aktiviteter og klassesamhold, bl.a. gjennom en overnattingstur, obligatoriske lunsjer og obligatoriske kollokvier og gruppearbeid. To studentassistenter (2. og 3. års bachelorstudenter) følger studentene tett.

I tillegg har vi planlagt egne program møter for hvert årskull en gang i semesteret der vi tar opp diverse relevante tema samt får tilbakemeldinger fra studentene. Se detaljert plan for program møtene [her](#).

Vi skal også arrangere et motivasjonsmøte om karrieremuligheter for våre studenter i september.

Ansvar for oppfølging: Programleder, studieveileder, undervisningsleder, dekan,

Tiltak: Oppfølging av de studentene som ikke avlegger studiepoeng det første semesteret, og av de som stryker.

Ansvarlig: Studieveileder

Tiltak: Fortsette å forbedre undervisning og læringsmåter, blant annet gjennom variasjon i pedagogikk og bedømmingsmetoder, og ved å bruke læringsressurser på nett

Ansvar for oppfølging: Dekan, undervisningsleder og programleder i samarbeid med emneansvarlige.

Tiltak: Foreta en gjennomgang av emnenes læringsutbyttebeskrivelse for å oppnå en enhetlig beskrivelse av læringsmålene i hvert enkelt emne som samsvarer med den nye læringsutbyttebeskrivelsen for B-ECON.

Ansvar for oppfølging: Programleder, programråd, emneansvarlige

Tiltak: I høst skal vi ha første møte med vårt Advisory Board for samfunnsøkonomi. Vårt advisory board består av Monica Mee, Senior Sustainability Advisor i Pure Consulting, Viil Søyland, avdelingsdirektør i Landbruks- og matdepartementet og Margrethe Sagevik, bærekraftansvarlig i Vy. Hovedoppgaven til et Advisory Board er å diskutere innhold og sammensetning av fag, basert både i vår forskning og kompetanse og behovene for framtidig kompetanse i arbeidslivet.

Ansvar for oppfølging: Programleder

Tiltak: Utvikling av faglig hjem i Tårnbygningen.
Ansvar for oppfølging: Dekan

Ytterligere kommentarer:

Click or tap here to enter text.